

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

DRŽAVNA MATURA
šk. god. 2024./2025.

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP.62.SR.R.K1.32

61629

Начин означавања одговора на листу за одговоре:

Начин исправљања грешака на листу за одговоре:

С

УК

↑
Преписан тачан одговор

↑
Параф (скраћени потпис)

Начин исправљања грешака у испитној књижици:

(Матура) државна матура

УК

↑
Прецртан погрешан одговор у заградама

↑
Тачан одговор

↑
Параф (скраћени потпис)

ОВДЕ ПРИПИСНУТИ И ОТРГНУТИ!

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

СРПСКИ ЈЕЗИК

Књижевност и језик

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Идентификациона налепница
ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ!

S
R
P
1

Лист за одговоре

D-S062

1.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
2.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
3.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
4.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
5.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
6.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
7.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
8.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
9.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
10.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
11.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
12.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
13.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
14.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
15.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
16.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
17.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
18.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
19.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
20.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
21.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
22.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
23.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
24.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
25.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
26.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

27.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
28.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
29.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
30.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
31.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
32.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
33.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
34.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
35.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
36.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
37.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
38.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
39.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
40.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
41.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
42.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
43.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
44.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
45.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
46.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
47.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
48.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
49.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
50.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
51.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐
52.	A	☐	B	☐	C	☐	D	☐

Шифра оцењивача: _____

SRP.62.SR.R.L1.02

61630

НЕ ФОТОКОПИРАТИ
ОБРАЗАЦ СЕ ЧИТА ОПТИЧКИ

НЕ ПИСАТИ ПРЕКО
ПОЉА ЗА ОДГОВОРЕ

Означавати овако: **X**

S
R
P
1

53. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐54. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐55. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.1. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.2. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.3. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.4. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐56.5. Попуњава ☐ 0 ☐ 1 ☐ NO ☐

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не окрећите страницу и не решавајте задатке док то не одобри водитељ испитне просторије.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака наведено је упутство за решавање. Пажљиво га прочитајте.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова.

На 2. страници ове испитне књижице приказан је начин означавања одговора и начини исправљања грешака. Приликом исправљања грешака потребно је ставити параф (искључиво скраћени потпис, а не пуно име и презиме).

Користите искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Када решите задатке, проверите своје одговоре.

Проверите да ли сте налепили идентификационе налепнице на све испитне материјале.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 30 страница, од тога 3 празне.

I Књижевност

Задачи уз полазни текст

Задачи вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.
Првих 15 задатака односе се на полазне текстове.

Зимска ноћ

Пало је иње. Ко сабласти беле,
У танком велу као да се јеже,
Снуждени стоје борови и јеле
И опуштене зимзелене вреже.

Водоскок смрзнут ћути, ко да снева.
Земља је пуна тајанствене страве;
Ко воштаница која догорева
У хладној соби, мртвацу крај главе,

Месец се гаси... Свуда небо сиње,
И с голих грана каткад падне иње...

Ноћи, ледена ноћи, ја те волим,
Као што волим све кржљаве створе
Што самрт носе у грудима голим,
И које тајне бољке дуго море,

– Док тако тобом са бледих висина,
Ко предзнак тајних и кобних открића,
Безгласно струји хладна месечина
И болна благост умирућих бића...

Милан Ракић

1. Чему се обраћа лирски субјекат у полазној песми?

- A. земљи
- B. небу
- C. месецу
- D. ноћи

(1 бод)

2. Шта је у полазној песми упоређено с белим сабластима?

- A. танки вео
- B. борови и јеле
- C. голе гране
- D. хладна месечина

(1 бод)

3. Који је од наведених мотива персонификован?

- A. иње
- B. водоскок
- C. воштаница
- D. небо

(1 бод)

Semper idem

(одломак)

Моја најомиљенија тачка било је тумачење боја и мириса цвећа. Ту сам вештину научио од мајке, која је у „Леру” имала веома важан наставни предмет, „Цвеће у башти и у кући”. Знала је све о „тим љупким и нежним створењима”, како их је називала, а своје знање преносила је на мене. Трпезарија је била препуна цвећа, а ја сам ишао од једне вазе или саксије до друге и говорио: „Нарцис, заљубљен у себе, мирис му је тужан; хортензија, кинеска ружа – мирише на ветар; камелија, ружа јапанска – увек поспана; циклама – елегантна дама загонетна мириса; хризантема – зимска ружа; рузмарин – мирише на море, па га зову и морска ружа.” Једног дана професор матерњег језика у Првој мушкој гимназији, увек строг, постави ми питање: „Реци нам који цвет, веома ретко, има црне латице? Ако одговориш, даћу ти сребрњак.” Одговорио сам без колебања: тулипан. „Тачно”, ускликнуо је професор и тутнуо ми сребрњак у руку. За столом су сви аплаудирали и викали „браво”, а госпођа Велинка је рекла: „Видећете, упамтите то! Од њега ће постати глумац, писац... Или тако нешто.”

Ђорђе Лебовић

4. Како је мајка од милља називала цвеће?

- A. елегантним дамама
- B. морским створењима
- C. дамама заносног мириса
- D. љупким и нежним створењима

(1 бод)

5. Какав је мирис нарциса према нараторовом доживљају?

- A. тужан
- B. загонетан
- C. зимски
- D. морски

(1 бод)

6. Која се од наведених тврдњи односи на полазни текст?

- A. Наратор зарађује за живот тумачећи мирис цвећа.
- B. Нараторова мајка не одобрава његов интерес за цвеће.
- C. Наратор је у школи савладао вештину аранжирања цвећа.
- D. Нараторову околину је одушевљавало његово познавање цвећа.

(1 бод)

Индија

(одломак)

Индијци су први прецизно и систематски описали структуру једног језика. Реч је о санскриту, светом језику на којем су испеване верске књиге „Веде”. Важно је разумети да је у овој цивилизацији лингвистичка анализа независна и старија од писма и, на неки начин, подстакнута његовим релативно касним настанком. Наиме, свети текстови – „Веде” преносили су се с колена на колено усменим путем. Из религијских разлога било је изузетно важно да се не направи ни најмања грешка у изговору или граматичком облику речи обредних формула, јер би се на тај начин скрнавио санскрит. Задатак ведских граматичара био је очување светог језика и брига о савршеном изговарању речи и гласова. Ова упутства дата су у облику правила – сутри, које се односе на фонетику, граматику и метрику. (...)

Индуси су развили и морфолошку анализу речи на корен и наставке. Извршили су и поделу речи на врсте: разликују глагол од именице и предлога. Чак су постављали и питања о произвољности језичког знака.

Најпознатији индијски граматичар је Панини, који је живео у петом веку пре нове ере. Он у својим делима помиње чак 68 претходника, чије су се језичке анализе усмено преносиле. Панинијеве идеје развио је његов ученик Патањали, који помиње разлику између фонема и њихових индивидуалних фонетских остварења, као и металингвистичку функцију језика.

Тијана Ашић, „Наука о језику”

7. Шта је од наведеног подстакло развој лингвистичке анализе у Индији?

- A. религијски разлози
- B. рани настанак писма
- C. превођење са санскрита
- D. произвољност језичког знака

(1 бод)

8. Која се од наведених тврдњи односи на Панинија?

- A. Био је први индијски граматичар.
- B. Имао је шездесет и осам ученика.
- C. Описао је металингвистичку функцију језика.
- D. Његове идеје је развио граматичар Патањали.

(1 бод)

9. Која се од наведених тврдњи односи на полазни текст?

- A. Верске књиге „Веде” испеване су у сутрама.
- B. Индуси су разликовали три врсте речи у санскриту.
- C. Ведски граматичари били су задужени за преписивање „Веда”.
- D. Читање ведских текстова на глас сматрало се њиховим скрнављењем.

(1 бод)

Santa Maria della Salute

(...)

Опрости, мајко, много сам страдô,
многе сам грехе покајô ја;
све што је срце снивало младо,
све је то јаве сломио ма'¹,
за чим сам чезнô, чему се надô,
све је то давно пепô и пра',
на угод живу пакости жуте,
Santa Maria della Salute.

Тровало ме је подмукло, гњило,
ал' ипак нећу никога клет;
што год је муке на мене било,
да никог за то не криви свет;
јер, што је души ломило крило,
те јој у јеку душило² лет,
све је то с ове главе, са луде,
Santa Maria della Salute.

Тад моја вила преда ме грану,
лепше је овај не виде вид;
из црног мрака дивна ми свану,
кô песма славља у зорин свит,
сваку ми махом залечи рану,
ал' тежој рани настаде брид:
што ћу од миља, од муке љуте,
Santa Maria della Salute?

(...)

Лаза Костић

¹ ма' – мах

² душићи – притискати

10. У којем се граду налази црква која је инспирисала Лазу Костића за писање полазне песме?

- A. у Београду
- B. у Будимпешти
- C. у Венецији
- D. у Новом Саду

(1 бод)

11. С ким лирски субјекат пореди своју драгу?

- A. с вилом
- B. с дететом
- C. с мајком
- D. с птицом

(1 бод)

12. Како лирски субјекат доживљава себе у полазним стиховима?

- A. као спасиоца
- B. као грешника
- C. као издајника
- D. као клеветника

(1 бод)

Камена успаванка

Успавајте се где сте затечени
По свету добри, горки, занесени,
Ви руке по трави, ви уста у сени,
Ви закрвављени и ви заљубљени

Зарастите у плав сан камени
Ви живи, ви сутра убијени,
Ви црне воде у беличастој пени
И мостови над празно извијени,

Заустави се биљко и не вени:
Успавајте се, ко камен, невени,
Успавајте се тужни, уморени,

Последња птицо: мом лику се окрени
Изговори тихо ово име
И онда се у ваздуху скамени.

Стеван Раичковић

13. Која се стилска фигура налази у наслову „Камена успаванка”?

- A. инверзија
- B. поређење
- C. оксиморон
- D. персонификација

(1 бод)

14. Која се од наведених тврдњи односи на полазну песму?

- A. Припада збирци „Кора”.
- B. Садржи леонинску риму.
- C. Припада поезији модерне.
- D. Написана је у форми сонета.

(1 бод)

15. Шта тематизује полазна песма?

- A. свет снова
- B. однос према пролазности
- C. сањарење о идеалној љубави
- D. презир према свему што постоји

(1 бод)

Задачи без полазног текста

Задачи вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.

16. Која се стилска фигура заснива на поступном појачавању или слабљењу песничких слика?

- A. контраст
- B. градација
- C. поређење
- D. метафора

(1 бод)

17. Шта је од наведеног обележје народне књижевности?

- A. синкретизам
- B. индивидуалност
- C. непроменљивост
- D. антитрадиционализам

(1 бод)

18. Како се зове последња етапа драмске радње у којој се открива судбина ликова након расплета?

- A. епилог
- B. перипетија
- C. експозиција
- D. кулминација

(1 бод)

19. Која је од наведених песама балада с мотивом кобне лепоте девојке Љепосаве?

- A. „Српска дјевојка”
- B. „Бановић Страхиња”
- C. „Женидба краља Вукашина”
- D. „Женидба Милића Барјактара”

(1 бод)

20. Која се од наведених тврдњи односи на епску песму „Диоба Јакшића”?

- A. Љуба Анђелија мири завађену браћу.
- B. Припада циклусу песама о ослобођењу Србије.
- C. Заснива се на мотиву мужа на свадби своје жене.
- D. Тематизује свађу Мрњавчевића и Уроша око царства.

(1 бод)

21. Која од наведених средњовековних књижевних врста има изразито лирска обележја и велича неку историјску личност или свеца?

- A. роман
- B. беседа
- C. путопис
- D. похвала

(1 бод)

22. Пажљиво прочитајте следећи одломак:

„А вас, љубазне моје, молим да не тужите због овога, нити да сте скрушени, него боље са мнош похвалите Бога, који ме је удостојио овога образа, за којим сам одувек жудео. Узевши моју познату ризу и власи главе моје, вратите се у миру кући и ове знаке предајте родитељима и браћи мојој да вам поверују да сте ме жива нашли...”

Који књижевни лик изговара наведене речи?

- A. кнез Лазар
- B. Свети Сава
- C. Стефан Лазаревић
- D. Теодосије

(1 бод)

23. Који је од наведених аутора представник епохе класицизма?

- A. Доситеј Обрадовић
- B. Јован Јовановић Змај
- C. Јован Стерија Поповић
- D. Константин Филозоф

(1 бод)

24. Шта је од наведеног тема дела „Писмо Харалампију” Доситеја Обрадовића?

- A. живот у манастиру
- B. критика српских штампарија
- C. значај писања на народном језику
- D. финансирање „Славеносербског магазина”

(1 бод)

25. Која се од наведених тврдњи односи на епоху српског романтизма?

- A. Превладавају прозне књижевне врсте.
- B. Настаје по узору на средњовековну поетику.
- C. Један од представника је Светозар Марковић.
- D. Темелји се на реформи Вука Стефановића Караџића.

(1 бод)

26. Ко је аутор збирке песама „Ђулићи”?

- A. Бранко Радичевић
- B. Ђура Јакшић
- C. Јован Јовановић Змај
- D. Лаза Костић

(1 бод)

27. Који је лик из „Горског вијенца” Петра Петровића Његоша несрећно заљубљен у снаху Бана Милоњића?

- A. Вук Мандушић
- B. Вук Мићуновић
- C. војвода Драшко
- D. владика Данило

(1 бод)

28. Који је од наведених писаца реализма увео лик зеленаша у српску прозу?

- A. Јаков Игњатовић
- B. Лаза Лазаревић
- C. Милован Глишић
- D. Радоје Домановић

(1 бод)

29. У којем је од наведених дела Јурај Лукешић главни јунак?

- A. „Данга”
- B. „Ветар”
- C. „Поварета”
- D. „Зона Замфирова”

(1 бод)

30. Шта је од наведеног тема дела „Вечити младожења” Јакова Игњатовића?

- A. сеоба Срба
- B. отмица девојке
- C. уговорени брак
- D. сукоб генерација

(1 бод)

31. Пажљиво прочитајте следећи одломак:

„ – (...) Него кажите ви мени који познаје онога путника тамо што још од јутрос седи у хладу крај пута?
Настаде тишина, сви се окретоше непознатоме и узеше га мерити од главе до пете. Човек онај средњих година, мрка лица које се готово и не види од дуге косе и браде, седи, ћути као и дотле и некако замишљено лупка дебелим штапом по земљи.”

Који је наслов дела из којег је наведени одломак?

- A. „Вођа”
- B. „Данга”
- C. „Поварета”
- D. „Пилипенда”

(1 бод)

32. Која се књижевна епоха у српској књижевности јавља крајем 19. века и траје до Првог светског рата?

- A. класицизам
- B. реализам
- C. модерна
- D. авангарда

(1 бод)

33. Пажљиво прочитајте стихове песме „Искрена песма” Милана Ракића:

„О склопи усне, не говори, ћути,
Остави душу, нек’ спокојно снева –
Док крај нас лишће на дрвећу жути,
И ласте лете пут топлих крајева.”

Који се мотив јавља у наведеним стиховима?

- A. мотив вечне љубави
- B. мотив доласка пролећа
- C. мотив пролазности живота
- D. мотив чежње за путовањима

(1 бод)

34. Који је од наведених аутора у својим делима тематизовао трагичну судбину женских ликова које су жртве патријархалне средине?

- A. Бора Станковић
- B. Бранко Ћопић
- C. Данило Киш
- D. Доситеј Обрадовић

(1 бод)

35. Које географско подручје Петар Кочић описује у својим делима?

- A. Босну
- B. Војводину
- C. Далмацију
- D. јужну Србију

(1 бод)

36. Који је аутор написао следеће стихове?

„Ја, син мутнога ловца, и видра и овца,
заvoleо сам у граду колонијалну Хану,
кћер тужнога трговца, јевреја удовца,
крај гробља што је држао бакалницу и механу.”

- A. Душан Васиљев
- B. Милош Црњански
- C. Милутин Бојић
- D. Оскар Давичо

(1 бод)

37. Који од наведених књижевних праваца **не припада** периоду авангарде?

- A. дадаизам
- B. натурализам
- C. суматраизам
- D. надреализам

(1 бод)

38. Која се од наведених тврдњи односи на дело „Људи говоре” Растка Петровића?

- A. Настало је у периоду модерне.
- B. Тематизује брачни живот Пипа и Ивоне.
- C. Приповедач је становник далматинског острва.
- D. Радња романа гради се на бројним дијалозима.

(1 бод)

39. Ко је од наведених аутора зачетник савремене српске поезије?

- A. Бранко Миљковић
- B. Десанка Максимовић
- C. Исидора Секулић
- D. Миодраг Павловић

(1 бод)

40. Пажљиво прочитајте следећи одломак:

„И по оцу и по мајци Ћамил је припадао тој мањини. Необична судбина његове породице и његов необичан начин живота привлачили су одувек пажњу и изазивали радозналост. А у Смирни се прича и препричава и оговара, и у томе претерује, као свуда у свету и још мало више од тога.”

Који је наслов дела из којег је наведени одломак?

- A. „Проклета авлија” Иве Андрића
- B. „Вечити младожења” Јакова Игњатовића
- C. „Дервиш и смрт” Меше Селимовића
- D. „Корени” Добрице Ћосића

(1 бод)

41. Која се од наведених тврдњи односи на роман „Корени” Добрице Ћосића?

- A. Написан је техником тока свести.
- B. Тематизује народноослободилачку борбу.
- C. Радња је смештена у вишеградску касабу.
- D. Приказује однос појединца и тоталитарне власти.

(1 бод)

42. Пажљиво прочитајте стихове песме „О пореклу” из збирке „Тражим помиловање” Десанке Максимовић:

„Ја знам ко сам
по звону
што са задужбина немањићких пева,
по јасности његова гласа,
по томе што ме од Студенице до Милешева
прадедови гледају с иконостаса
и што сваки у руци држи храм.”

Ко је лирски субјекат наведене песме?

- A. Душан Силни
- B. Марко Краљевић
- C. Стефан Лазаревић
- D. Стефан Немања

(1 бод)

43. Који је филмски план примењен у сцени филма „Титаник” приказаној на фотографији?

- A. тотал
- B. крупни план
- C. амерички план
- D. средње крупни план

(1 бод)

II Језик

Задаци вишеструког избора

У следећим задацима од више понуђених одговора само је **један** тачан.
Тачне одговоре треба да означите знаком X на листу за одговоре.
Тачан одговор доноси један бод.

44. У којој се од наведених реченица јавља правописна грешка?

- A. Марко, дођи на пиће после посла.
- B. Кад је завршио с послом, Марко је дошао на пиће.
- C. Марко мој пријатељ, дошао је на пиће после посла.
- D. Сви су дошли на пиће после посла, једино Марко није.

(1 бод)

45. У којој се од наведених речи јавља назал?

- A. труба
- B. виола
- C. бубањ
- D. гитара

(1 бод)

46. У којој је од наведених реченица глагол употребљен у складу с граматичком нормом?

- A. Да је учио, положио би испит.
- B. Да сам учио, положио би испит.
- C. Да сте учили, положили би испит.
- D. Да смо учили, положили би испит.

(1 бод)

47. Која је од наведених речи различита од осталих по начину творбе?

- A. ронилац
- B. слушалац
- C. обожавалац
- D. раноранилац

(1 бод)

48. Која је од наведених независнословених реченица намерна?

- A. Јуче нисмо отпутовали на Блед јер је било ружно време.
- B. Пошто је падала киша, одлучили смо да одемо у биоскоп.
- C. Дошли смо сат времена раније да бисмо заузели добра места.
- D. На крају је испало да су карте распродате још прошле недеље.

(1 бод)

49. Која је од наведених речи по пореклу романизам?

- A. чизкејк
- B. баклава
- C. кроасан
- D. шубарица

(1 бод)

50. Који се од наведених градова налази на подручју шумадијско-војвођанске дијалекатске зоне?

- A. Београд
- B. Врање
- C. Ниш
- D. Призрен

(1 бод)

51. На којем је функционалном стилу написан „Закон о науци и истраживањима Републике Србије“?

- A. на научном
- B. на публицистичком
- C. на административном
- D. на књижевноуметничком

(1 бод)

52. Које од наведених дела **није написао** Вук Стефановић Караџић?

- A. „Српски рјечник”
- B. „Писменицу сербскога језика”
- C. „Сало дебелогa јера либо азбукопротрес”
- D. „Малу простонародну славено-сербску пјеснарицу”

(1 бод)

III Књижевност и језик

Задаци кратког одговора

На следеће задатке одговорите кратким одговором (с једном речи, с неколико речи или једноставном реченицом).

Одговоре упишите **само** на предвиђено место у испитној књижици.

Тачан одговор доноси један бод.

53. Којом су врстом стиха испевани следећи стихови с обзиром на њихову дужину?

„Или грми, ил' се земља тресе?
Или бије море о брегове?”

(1 бод)

54. Како се зове најобимнија прозна књижевна врста?

(1 бод)

55. Пажљиво прочитајте стихове из песме „Урош и Мрњавчевићи”:

„Куме Марко, бог ти помогао!
Твоје лице св'јетло на дивану!
Твоја сабља сјекла на мејдану!
Нада те се не нашло јунака!
Име ти се свуда спомињало,
док је сунца и док је мјесеца!”

Која је кратка фолклорна форма интегрисана у наведене стихове?

(1 бод)

56. Пажљиво прочитајте наведену реченицу и одговорите на следећих пет питања.

Велика капибара је јужноамерички глодар из породице морске прасади те је највећи глодар на свету.

56.1. До које гласовне промене долази приликом творбе речи **прасе** → **прашчић**?

_____ (1 бод)

56.2. У којем је падежу именица **свет** у полазној реченици?

_____ (1 бод)

56.3. Које је врсте именица **прасад** с обзиром на граматичку категорију броја?

_____ (1 бод)

56.4. Које су врсте предикати из полазне реченице с обзиром на њихов састав?

_____ (1 бод)

56.5. Како гласи деминутив именице **глодар**?

_____ (1 бод)

Празна страница

Празна страница

Празна страница